Manyleb Gwasanaeth – Cefnogaeth i Gyd-gadeirydd â Phrofiad Byw

Comisiynydd:	Bwrdd Partneriaeth Rhanbarthol Cwm Taf Morgannwg
Maes y Rhaglen:	Anableddau Dysgu
Cyswllt Allweddol:	Adam Kurowski Wakeford – Rheolwr Rhaglen Anableddau Dysgu, Partneriaeth Ranbarthol Cwm Taf Morgannwg

---

1. Pwrpas y ddogfen

Mae'r ddogfen hon yn amlinellu beth mae'n ei olygu i gynnal a chefnogi Cyd-gadeirydd y Grŵp Llywio Anableddau Dysgu. Mae'n disgrifio rolau, egwyddorion cefnogi a'r lefel ddisgwyliedig o gefnogaeth.

Ei phwrpas yw rhoi dealltwriaeth glir i sefydliadau cynnal posibl o'r hyn sy'n gysylltiedig cyn gwneud unrhyw benderfyniadau ynghylch penodi a chyllido.

Nid yw'r ddogfen hon yn gytundeb ariannu nac yn gytundeb cyfreithiol. Cytunir ar drefniadau ariannu ffurfiol ar wahân gyda'r sefydliad cynnal penodedig.

Hygyrchedd: Gwneir fersiwn Darllen Hawdd o wybodaeth allweddol ar gael os oes angen.

2. Cyflwyniad a chyd-destun

Mae'r Grŵp Llywio Anableddau Dysgu (LDSG) yn cefnogi Partneriaeth Ranbarthol Cwm Taf Morgannwg (CTMRP) i wella gwasanaethau iechyd a gofal cymdeithasol i bobl ag anableddau dysgu a dod â chyllid rhanbarthol i mewn i gefnogi datblygu gwasanaethau.

Mae'r LDSG yn cael ei gyd-gadeirio gan rywun sydd â phrofiad byw o anabledd dysgu. Mae'r rôl hon yn allweddol i sicrhau bod penderfyniadau'n cael eu llunio gan brofiadau go iawn ac yn adlewyrchu'r hyn sy'n bwysig i bobl ag anableddau dysgu.

Mae'r Bwrdd Partneriaeth Rhanbarthol yn ceisio ariannu sefydliad cynnal addas i **gyflogi a chefnogi Cyd-gadeirydd yr LDSG**, gan eu galluogi i gyflawni'r rôl arweinyddiaeth hon yn hyderus, yn ddiogel ac yn effeithiol.

3. Rôl y Cyd-gadeirydd

Mae Cyd-gadeirydd yr LDSG yn:

- Cyd-gadeirio cyfarfodydd y Grŵp Llywio Anableddau Dysgu
- Helpu i ddod â phrofiad byw i mewn i drafodaethau rhanbarthol a'r broses benderfynu
- Gweithio gyda phartneriaid ar draws iechyd, gofal cymdeithasol, a'r trydydd sector
- Chwarae rhan arweiniol weladwy a gwerthfawr o fewn y rhanbarth.

Nid yw'r Cyd-gadeirydd yn gynrychiolydd ar ran unrhyw sefydliad (gan gynnwys y cynheiliad). Eu rôl yw cyfrannu profiad byw a mewnwelediad i gefnogi gwneud penderfyniadau gwell.

Bydd cefnogaeth y Cynheiliad yn **galluogi** i lais y Cyd-gadeirydd gael ei glywed ac iddo arwain, ond ni fydd yn dylanwadu arno nac yn ei gyfarwyddo.

4. Beth fydd y sefydliad gwadd yn ei wneud

Bydd y sefydliad gwadd yn:

- Cyflogi'r Cyd-gadeirydd ac yn darparu trefniadau adnoddau dynol, cyflogres ac yswiriant addas.
- Darparu cefnogaeth sy'n canoli ar y person wedi'i deilwra at anghenion unigol y Cyd-gadeirydd, gan gynnwys goruchwyliaeth reolaidd
- Cefnogi'r Cyd-gadeirydd, cyn, yn ystod ac ar ôl cyfarfodydd LDSG
- Helpu i sicrhau fod gwybodaeth yn hygyrch a dealladwy (er enghraifft, deunyddiau hawdd eu darllen neu drafodaethau cyn y cyfarfod)
- Cefnogi cyfathrebu, hyder, a chyfranogiad mewn cyfarfodydd
- Cefnogi'r Cyd-gadeirydd i ddeall a mynd i ganlyn gweithredoedd y cytunwyd arnynt (eu gweithredoedd nhw ac eraill)
- Darparu cefnogaeth llesiant a diogelwch parhaus i'r Cadeirydd
- Gweithio'n barchus a chydweithredol gydag aelodau a phartneriaid yr LDSG

5. Egwyddorion cefnogi

Bydd cefnogaeth ar gyfer y Cyd-gadeirydd:

- **Wedi'i deilwra** – yn seiliedig ar anghenion, dewisiadau, a chryfderau'r Cyd-gadeirydd
- **Yn hyblyg** – gan gydnabod y gall anghenion cefnogi newid dros amser
- **Yn alluogol** – gan adeiladu hyder, dealltwriaeth, ac annibyniaeth
- **Dan arweiniad yr unigolyn** – yn cael ei lywio gan yr hyn sy'n gweithio orau i'r Cyd-gadeirydd

Y nod yw cael y Cyd-gadeirydd yn teimlo'n **ddiogel, yn cael ei barchi, yn hyderus ac yn derbyn cefnogaeth** i gyfranogi'n llawn yn eu rôl.

6. Perthynas waith a ffiniau

Bydd y sefydliad gwadd yn cefnogi'r Cyd-gadeirydd fel **gweithiwr** ac fel **unigolyn.** Bydd rolau eraill yng nghwmpawd y Bartneriaeth Ranbarthol yn cefnogi'r Cyd-gadeirydd a'r sefydliad gwadd yn ogystal.

Partneriaid Allweddol

Ymysg y partneriaid y bydd y Cyd-gadeirydd ar sefydliad gwadd yn gweithio gyda nhw bydd:

Rôl	Disgrifiad
Cadeirydd LDSG (sef "y Cadeirydd")	Mae'r Cadeirydd yn gweithio gyda'r Cyd-gadeirydd i arwain cyfarfodydd LDSG a gyrru'r gwaith ymlaen. Mae'r Cadeirydd yn helpu i strwythuro cyfarfodydd er mwyn i drafodaethau arwain at ganlyniadau. Maen nhw'n gwneud hyn mewn partneriaeth gyda'r Cyd-gadeirydd ac yn sicrhau fod profiad byw'r Cyd-gadeirydd yn dylanwadu ar waith yr LDSG.
Rheolwr Rhaglen LD	Mae'r Rheolwr Rhaglen Anableddau Dysgu'n cydlynu gwaith yr LDSG gyda'r Rhaglen LD ehangach a gwaith Partneriaeth Ranbarthol. **Gweler Atodiad A am y gwahaniaethau mewn cefnogaeth.**

Rheolwr Cyfathrebu ac Ymgysylltu	Mae'r Rheolwr Cyfathrebu ac Ymgysylltu'n sicrhau fod negeseuon am waith y Bartneriaeth Ranbarthol yn glir a chyson. Mae'r rôl yn cefnogi ymgysylltu rhwng partneriaid, cysylltiadau cyhoeddus a brandio. Pryd bynnag y bydd y Cyd-gadeirydd eisiau hybu'n gwaith yn gyhoeddus, byddan nhw'n gweithio gyda'r Rheolwr Cyfathrebu ac Ymgysylltu.

Ffiniau

Fydd y sefydliad gwadd **ddim yn:**

- gwneud penderfyniadau ar ran yr LDSG na'r Cyd-gadeirydd
- cynrychioli sefydliadau statudol na gwasanaethau gweithredol
- cyfarwyddo na rheoli barn neu gyfraniadau'r Cyd-gadeirydd

7. Diogelu, cydraddoldeb a pharch

Rhaid i'r sefydliad gwadd:

- Gael polisïau a gweithdrefnau diogelu addas ar waith
- Darparu cefnogaeth ragweithiol ar gyfer llesiant a diogelwch emosiynol
- Gwneud addasiadau rhesymol i gefnogi cyfranogaeth a chynhwysiant
- Trin y Cyd-gadeirydd ag urddas, parch a phroffesiynoldeb

Dylai cefnogaeth adlewyrchu gwerthoedd **cyd-gynhyrchu, cynhwysiant** a **grymuso.**

8. Cyllid

Gwerth y cytundeb

Mae dadansoddiad costau'r sefydliad gwadd, a ddarparwyd yn eu Mynegiant o Ddiddordeb, yn gweithredu fel sail ar gyfer trafodaethau am werth y cytundeb. Ar ôl dod i gytundeb, dogfennir y swm hwn mewn cytundeb ariannu ffurfiol.

Bob chwarter, bydd y sefydliad gwadd yn cyflwyno anfoneb cyn dechrau'r cyfnod i ddod.

Cyfnod cychwynnol y cytundeb yw 12 mis, gyda'r posibilrwydd o ychwanegu 12 mis pellach ar ôl cael adolygiad llwyddiannus.

9. Monitro

Pwrpas monitro ac adolygu yw sicrhau fod y Cyd-gadeirydd yn cael cefnogaeth dda a bod y trefniant cynnal yn gweithio yn unol â'r bwriad. Bydd monitro'n canolbwyntio ar **ansawdd y gefnogaeth a llesiant.**

Cyfarfodydd

Bydd Rheolwr Rhaglen LD yn cynnal dwy drafodaeth fonitro chwarterol: un gyda'r Cyd-gadeirydd ac un gyda'r Cynheiliad. Bydd hyn yn ychwanegol at y cyd-gyfarfodydd cyswllt misol i drafod cynlluniau a blaenoriaethau

Bydd y cyfarfodydd hyn yn galluogi pawb i roi adborth am:

a) y pethau sy'n gweithio'n dda, a
b) beth sydd angen ei wella.

Cynyddu

Bydd unrhyw ofidiau'n cael eu trin drwy drafod a datrys problemau ar y cyd, gyda ffocws ar wella cefnogaeth ar gyfer y Cyd-gadeirydd.

Pwyntiau cyswllt ar gyfer lleisio gofidiau:

Prif gyswllt	Rheolwr Rhaglen Anableddau Dysgu
Ail gyswllt	Pennaeth yr Uned Gomisiynu Ranbarthol

Adolygu

Ar ddiwedd cyfnod y cytundeb, adolygir yr adborth hwn i addysgu a oes angen gwneud newidiadau i'r fanyleb hon, a phenderfyniadau am barhad cyllido.

Atodiad A – Y gwahaniaeth o ran cefnogaeth rhwng Cynheiliad a Rheolwr Rhaglen

---

Maes cefnogi	Rheolwr Rhaglen AD	Sefydliad Gwadd
Pwrpas craidd	Sicrhau fod rôl a gweithgaredd y cyd-gadeirydd yn cyd-fynd â chyfeiriad, blaenoriaethau a nodau rhaglen ranbarthol.	Darparu cefnogaeth ychwanegol ymarferol ac wedi'i deilwra oherwydd bod gan y cyd-gadeirydd anabledd dysgu.
Blaenoriaethau a pharatoad y grŵp llywio / is-grŵp	Cefnogi gyda chynllunio agenda, negeseuon allweddol a deall blaenoriaethau.	Helpu'r cyd-gadeirydd brosesu gwybodaeth mewn ffordd hygyrch (hawdd ei ddarllen, trafodaethau, amser paratoi).
Yn ystod cyfarfodydd (rôl cadeirio)	Cefnogi effeithlonrwydd y cadeirio (cadw at amserlen, cynnal blaenoriaethau, rhoi adborth myfyriol).	Cefnogi cyfathrebu, dealltwriaeth a chyfraniadau (gan gynnwys promptiau, tawelu meddwl, hygyrchedd).
Gweithredu o ganlyniad i'r cyfarfod	Gwneud gweithredoedd a gynllunnir â blaenoriaethau'r rhaglen a'r camau nesaf yn eglur.	Sicrhau fod y cyd-gadeirydd yn cael cefnogaeth i gwblhau neu ddeall gweithredoedd mewn modd sy'n gweithio iddyn nhw.
Diogelu / llesiant	Cyfeirio gofidiau'n addas.	Arwain ar lesiant, hygyrchedd ac addasiadau rhesymol beunyddiol.
Atebolrwydd	i amcanion y rhaglen ranbarthol.	I anghenion cefnogi'r cyd-gadeirydd a pholisïau'r sefydliad.